

Τα παιδιά της Επαγγελίας

*«Εξάπαντος θέλω επιστρέψει προς σε κατά τον αυτόν
τούτον καιρόν του έτους· και ιδού, Σάρρα η γυνή σου
θέλει έχει υιόν.»
— Γένεση 18:10 —*

ΠΟΛΛΑ χρόνια αφότου ο Θεός τον κάλεσε να φύγει από τη γη της Ουρ, ο Αβραάμ έλαβε θεϊκή εντολή να πάει με τον γιο του Ισαάκ στη γη Μοριά. Ο Θεός είπε: «Λάβε τώρα τον υιόν σου τον μονογενή, τον οποίον ηγάπησας, τον Ισαάκ, και ύπαγε εις τον τόπον Μοριά, και πρόσφερε αυτόν εκεί εις ολοκαύτωμα, επί ενός των ορέων, το οποίον θέλω σοι ειπεί.» —Γέν. 22:2

Αφού έφτασε στη Μοριά, ο Αβραάμ ετοιμάστηκε να προσφέρει τον αγαπημένο του γιο ως θυσία ως μαρτυρία της μεγάλης αγάπης του για τον Θεό. Ωστόσο, την κρίσιμη στιγμή, το χέρι του Αβραάμ σταμάτησε από έναν άγγελο από το να θυσιάσει τον Ισαάκ. (εδ. 11,12) Μιλώντας εκ μέρους του Θεού, ο άγγελος είπε: «Ωμοσα εις εμαυτόν, λέγει Κύριος, ότι, επειδή έπραξας το πράγμα τούτο και δεν ελυπήθης τον υιόν σου, τον μονογενή σου, ότι ευλογών θέλω σε ευλογήσει, και πληθύνων θέλω πληθύνει το σπέρμα σου ως τα άστρα του ουρανού και ως την άμμον την παρά το χείλος της θαλάσσης· και το σπέρμα σου θέλει κυριεύσει τας πύλας των εχθρών αυτού· και εν τω σπέρματί σου θέλουσιν ευλογηθή πάντα τα έθνη της γής· διότι υπήκουσας εις την φωνήν μου.» —εδ. 16-18

ΟΧΙ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Αργότερα, οι Ισραηλίτες κατάλαβαν τη μοναδική εθνική τους θέση σύμφωνα με τη Διαθήκη του Νόμου που θεσπίστηκε από τον Θεό μέσω του Μωυσή στο Όρος Σινά. Επιβεβαιώθηκε ότι ήταν το υποσχέμένο σπέρμα και, ως φυσικοί απόγονοι του Αβραάμ, ήταν οι μόνοι κληρονόμοι όλων όσων του υποσχέθηκε ο Θεός. (Εξοδος 6:2-8) Ωστόσο, ο Απόστολος Παύλος εξηγεί: «13 Επειδή η επαγγελία προς τον Αβραάμ ή προς το σπέρμα αυτού, ότι έμελλε να ήναι κληρονόμος του κόσμου, δεν έγεινε διά του νόμου, αλλά διά της δικαιοσύνης της εκ πίστεως. 14 Διότι εάν ήναι κληρονόμοι οι εκ του νόμου, η πίστις εματαιώθη και κατηργήθη η επαγγελία· 15 επειδή ο νόμος επιφέρει οργήν· διότι όπου δεν υπάρχει νόμος, ουδέ παράβασις υπάρχει. 16 Διά τούτο εκ πίστεως η κληρονομία, διά να ήναι κατά χάριν, ώστε η επαγγελία να ήναι βεβαία εις άπαν το σπέρμα, ουχί μόνον το εκ του νόμου, αλλά και το εκ της πίστεως του Αβραάμ, όστις είναι πατήρ πάντων ημών.» —Ρωμ. 4:13-16

ΤΟ ΥΠΕΣΧΕΜΕΝΟ ΣΠΕΡΜΑ

Στα προηγούμενα εδάφια, ο Παύλος επισημαίνει ότι το θεμέλιο των υποσχέσεων του Θεού για ένα σπέρμα δεν στηρίζεται στον Νόμο του Μωυσή αλλά στην πίστη του Αβραάμ. Ο απόστολος διδάσκει περαιτέρω: «6 Αλλά δεν είναι δυνατόν ότι εξέπεσεν ο λόγος του Θεού. Διότι πάντες οι εκ του Ισραήλ δεν είναι ούτοι Ισραήλ, 7 ουδέ διότι είναι σπέρμα του Αβραάμ, διά τούτο είναι πάντες τέκνα, αλλ' Εν τω Ισαάκ θέλει κληθή εις σε σπέρμα. 8 Τουτέστι, τα τέκνα της σαρκός ταύτα δεν είναι τέκνα Θεού, αλλά τα τέκνα της επαγγελίας λογίζονται διά σπέρμα. 9 Διότι ο λόγος της επαγγελίας είναι ούτος· Κατά τον καιρόν τούτον θέλω ελθεί και η Σάρρα θέλει έχει υιόν. 10 Και ουχί μόνον τούτο, αλλά και η Ρεβέκκα, ότε

συνέλαβε δύο εξ ενός ανδρός, Ισαάκ του πατρός ημών.»
—Ρωμ. 9:6-10

Το υπεσχεμένο σπέρμα που θα ευλογήσει όλες τις οικογένειες της γης δεν είναι ο φυσικός Ισαάκ, διότι χρησιμεύει μόνο ως εικόνα ενός μεγαλύτερου πνευματικού Ισαάκ. Το αληθινό σπέρμα -ο πνευματικός Ισαάκ— θα αποτελείται τόσο από Εβραίους όσο και από Εθνικούς. Κατά τη διάρκεια της παρούσας Ευαγγελικής Εποχής, αυτό το πνευματικό σπέρμα γεννιέται με έναν νέο και ιδιαίτερο τρόπο, παρόμοιο με αυτόν με τον οποίο γεννήθηκε ο φυσικός Ισαάκ μέσω μιας συγκεκριμένης υπόσχεσης του Θεού.

Η ΥΠΟΣΧΕΣΗ ΣΤΗ ΜΑΜΒΡΗ

Η υπόσχεση στον Αβραάμ δόθηκε στη Μαμβρή και έχει καταγραφεί για εμάς: «Και εφάνη εις αυτόν ο Κύριος εις τας δρυς Μαμβρή, ενώ εκάθητο εν τη θύρα της σκηνής εις το καύμα της ημέρας. Και υψώσας τους οφθαλμούς αυτού, είδε· και ιδού, τρείς άνδρες ιστάμενοι έμπροσθεν αυτού· και ως είδεν, έδραμεν εις προϋπάντησιν αυτών από της θύρας της σκηνής, και προσεκύνησεν έως εδάφους.» Συνεχίζοντας, ένας από τους άνδρες είπε: «Που είναι Σάρρα η γυνή σου; Ο δε είπεν, Ιδού, εν τη σκηνή. Και είπεν, Εξάπαντος θέλω επιστρέψει προς σε κατά τον αυτόν τούτον καιρόν του έτους· και ιδού, Σάρρα η γυνή σου θέλει έχει υιόν. Η δε Σάρρα ήκουσεν εν τη θύρα της σκηνής ήτις ήτο όπισθεν αυτού.». «Η γυναίκα σου θα έχει έναν γιο. Και η Σάρα το άκουσε αυτό στην πόρτα της σκηνής, που ήταν πίσω του. Ο Αβραάμ και η Σάρα ήταν γέροντες και προχωρημένοι στην ηλικία· και έπαψε να είναι στη Σάρρα το γυναικείο είδος». «Και είπεν ο Θεός, Ναι η γυνή σου Σάρρα θέλει γεννήσει υιόν εις σε, και θέλεις καλέσει το όνομα αυτού Ισαάκ.» —Γέν. 18:1,2,9-11, 17:19

Ο Παύλος διακηρύσσει ότι το θαύμα και η υπόσχεση σχετικά με τη γέννηση του Ισαάκ ακυρώνουν έτσι την αξίωση των Ισραηλιτών για αποκλειστικό δικαίωμα στο υπεχρεμένο σπέρμα του Αβραάμ. Ούτε η υπόσχεση στον Αβραάμ και τη Σάρρα, ούτε το παιδί που γέννησε στη συνέχεια, ήταν προϊόντα του Νόμου, αλλά ήταν προϊόντα της πίστης τους στη δύναμη του Θεού. Στην επιστολή του προς τους Εβραίους αδελφούς, ο απόστολος τονίζει ότι ο Αβραάμ, η Σάρρα και ο Ισαάκ δήλωσαν ότι η σωτηρία όλης της ανθρωπότητας πρέπει να επιτευχθεί μόνο μέσω του ζωτικού στοιχείου της πίστης. Είπε: «8 Διά πίστεως υπήκουσεν ο Αβραάμ, ότε εκαλείτο να εξέλθῃ εἰς τὸν τόπον τὸν ὁποῖον ἐμέλλε νὰ λάβῃ εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξήλθε μὴ ἐξεύρων που υπάγει. 9 Διά πίστεως παρώκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ξένην, κατοικήσας ἐν σκηναῖς μετὰ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς αὐτῆς ἐπαγγελίας· 10 διότι περιέμενε τὴν πόλιν τὴν ἔχουσιν τὰ θεμέλια, τῆς ὁποίας τεχνίτης καὶ δημιουργός ἐστὶν ὁ Θεός. 11 Διά πίστεως καὶ αὐτὴ ἡ Σάρρα ἔλαβε δύναμιν εἰς τὸ νὰ συλλάβῃ σπέρμα καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἐγέννησεν, ἐπειδὴ ἐστοχάσθη πιστὸν τὸν ὑποσχεθέντα.» —Εβρ. 11:8-11

ΣΚΕΦΤΕΙΤΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΧΕΣΗ

Καθὼς κήρυττε ὁ Παύλος τὸ ἀγνὸ μῆνυμα τῆς πίστεως, ἀντιτάχθηκαν ἔντονα σὲ αὐτὸν Χριστιανοὶ προσήλυτοι ἀπὸ τὸν Ἰουδαϊσμό, οἱ ὁποῖοι δίδασκαν υπακοή τόσο στὸν Χριστό ὅσο καὶ στὸν Νόμο τοῦ Μωυσή. Ἀντιδρώντας σὲ αὐτό, ὁ ἀπόστολος ἀναφέρεται στὴν υπόσχεση καὶ τὸ θαῦμα που ἀφορᾷ τὴ Σάρα καὶ τὴ γέννηση τοῦ Ἰσαάκ, καὶ ρωτᾷ: «21 Εἶπατέ μοι οἱ θέλοντες νὰ ἦσθε ὑπὸ νόμον· τὸν νόμον δὲν ἀκούετε; 22 Διότι εἶναι γεγραμμένον ὅτι ὁ Αβραάμ ἐγέννησε δύο υἱούς, ἓνα ἐκ τῆς δούλης καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. 23 Ἀλλ’ ὁ μὲν ἐκ

της δούλης εγεννήθη κατά σάρκα, ο δε εκ της ελευθέρας διά της επαγγελίας.» —Γαλ. 4:21-23

Ο Παύλος αποκαλύπτει στη συνέχεια τη συμβολική σημασία των συζύγων του Αβραάμ. «24 Τα οποία είναι κατά αλληγορίαν· διότι αύται είναι αι δύο διαθήκαι, μία μεν από του όρους Σινά, η γεννώσα προς δουλείαν, ήτις είναι η Άγαρ. 25 Διότι το Άγαρ είναι το όρος Σινά εν τη Αραβία, και ταυτίζεται με την σημερινήν Ιερουσαλήμ, είναι δε εις δουλείαν μετά των τέκνων αυτής· 26 η δε άνω Ιερουσαλήμ είναι ελευθέρα, ήτις είναι μήτηρ πάντων ημών. 27 Διότι είναι γεγραμμένον· Ευφράνθητι, στείρα η μη τίκτουσα, έκβαλε φωνήν και βόησον, η μη ωδίνουσα· διότι τα τέκνα της ερήμου είναι πλειότερα παρά τα τέκνα της εκούσης τον άνδρα.» — εδάφια 24-27

ΟΙ ΔΥΟ ΔΙΑΘΗΚΕΣ

Ονομάζοντας την Άγαρ δούλη, και υπαινισσόμενος τη Σάρρα, μια ελεύθερη γυναίκα, ο Παύλος αναφέρεται σε δύο από τις συζύγους του Αβραάμ. Αυτές είναι μορφές ή σύμβολα δύο διαθηκών. Η μία διαθήκη υποδουλώνει μέσω της σάρκας και χαρακτηρίζεται από την Ιερουσαλήμ κυριολεκτικά. Η άλλη διαθήκη απελευθερώνει μέσω του πνεύματος και χαρακτηρίζεται από την πνευματική Ιερουσαλήμ. Ο Παύλος λέει ότι η Άγαρ αντιπροσωπεύει τη Διαθήκη του Νόμου που δεσμεύει όσους βρίσκονται κάτω από αυτήν σε διατάξεις που δεν μπορούν να τηρήσουν. Η Σάρρα, από την άλλη πλευρά, αντιπροσωπεύει μια διαθήκη απελευθέρωσης όπου όλοι όσοι βρίσκονται κάτω από αυτήν είναι ελεύθεροι από τις απαιτήσεις αυτών των διατάξεων. Ο απόστολος αποφεύγει σκόπιμα να αναφέρει την Κετούρα, την τρίτη σύζυγο του Αβραάμ. (Γέν. 25:1,2) Αν και μια τρίτη διαθήκη μπορεί να υπονοείται από την Κετούρα, θα είχε διευρύνει το

επίκεντρο του θέματος του Παύλου πέρα από τα δύο σημεία που θίγει. Πρώτον, η Διαθήκη του Νόμου αντιπροσωπεύει τη δουλεία του Ισραήλ σε ένα πρότυπο που κρατούσε όσους βρίσκονταν κάτω από αυτήν διαρκώς καταδικασμένους. Δεύτερον, υπάρχει μια άλλη διαθήκη που, κατά την παρούσα Ευαγγελική Εποχή, αντιπροσωπεύει την προοπτική για την ελευθερία μέσω του Χριστού από κάθε καταδίκη.

Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΗΣ ΣΑΡΡΑΣ

Ο Παύλος δήλωσε ότι η διαθήκη που απεικονίζεται από την πιστή Σάρρα «είναι η μητέρα μας». Επομένως, η διαθήκη από την οποία θα γεννηθεί το υπεσχεμένο σπέρμα μπορεί να χαρακτηριστεί σωστά ως Διαθήκη της Σάρρας ή, όπως λέγεται μερικές φορές, το χαρακτηριστικό της Σάρρας της Αβρααμικής Διαθήκης. Από την Πεντηκοστή, τα υποψήφια μέλη της τάξης του υποσχεμένου σπέρματος γεννιούνται με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος. Ο Παύλος προσδιορίζει αυτή την πνευματική τάξη του Ισαάκ, το σπέρμα της υπόσχεσης, ως αποτελούμενο από τον Χριστό και όλους εκείνους που «ανήκουν» σε αυτόν κατά την παρούσα εποχή. «Προς δε τον Αβραάμ ελαλήθησαν αι επαγγελίαι και προς το σπέρμα αυτού· δεν λέγει, Και προς τα σπέρματα, ως περί πολλών, αλλ' ως περί ενός, Και προς το σπέρμα σου, όστις είναι ο Χριστός...επειδή όσοι εβαπτίσθητε εις Χριστόν, Χριστόν ενεδύθητε... διότι πάντες σεις είσθε εις εν Χριστώ Ιησού· εάν δε ήσθε του Χριστού, άρα είσθε σπέρμα του Αβραάμ και κατά την επαγγελίαν κληρονόμοι.» —Γαλ. 3:16,27-29

Όσοι ακόλουθοι του Χριστού παραμένουν πιστοί, μαζί του, θα αποτελέσουν το αληθινό υπεσχεμένο σπέρμα—τον μεγαλύτερο Ισαάκ—το οποίο θα ευλογήσει «όλες τις φυλές της γης». (Πράξεις 3:25) Αυτοί οι πιστοί

είναι οι άγιοι του Θεού. Γεννιούνται, γαλουχούνται και ολοκληρώνονται μέσα στη μεταφορική μήτρα της Διαθήκης της Σάρρας, η οποία περιγράφεται επίσης ως διαθήκη θυσίας. «Συναθροίσατέ μοι τους οσίους μου, οίτινες έκαμον μετ' εμού συνθήκην επί θυσίας.» — Ψαλμός 50:5

Ο απόστολος υπενθύμισε στους Ιουδαϊστές ότι η Διαθήκη της Σάρρας για τη θυσία είχε προεικονιστικά προειπωθεί αιώνες πριν, και παρόλο που ήταν άγονη για πολύ καιρό, με τον καιρό θα απέφερε μεγαλύτερους καρπούς από τη Διαθήκη του Νόμου στην οποία οι Ιουδαίοι ήταν τόσο ζηλότυπα και εσφαλμένα αφοσιωμένοι. Απευθυνόμενος σε εκείνους που γεννήθηκαν από το Άγιο Πνεύμα του Θεού, ο απόστολος δηλώνει άμεσα το επιχείρημά του, λέγοντας: «Εμείς, αδελφοί, όπως ο Ισαάκ, είμαστε παιδιά της επαγγελίας». (Γαλ. 4:28) Έτσι, ο Παύλος δεν αναφέρεται στην υπόσχεση που δόθηκε στη γη Μοριά (Γένεση 22) που αναφέρεται στον Αβραάμ, αλλά στην επαγγελία που δόθηκε στη γη Μαμβρή (Γένεση 18) που αναφέρεται στη γέννηση του Ισαάκ από τη Σάρρα, ενός παιδιού της επαγγελίας.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΑΠΟΒΛΗΘΗΚΕ

Στην επιστολή του προς Γαλάτες, ο Παύλος συνεχίζει να αντικρούει τη διδασκαλία των Ιουδαιζόντων. Μιλάει για την ιστορία της σύγκρουσης μέσα στην ίδια την οικογένεια του Αβραάμ, όπου το παιδί της σάρκας, ο Ισμαήλ, κατεδίωξε το μικρότερο παιδί, τον Ισαάκ, που γεννήθηκε με τη δύναμη του Θεού. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την εκδίωξη του σαρκικού παιδιού και της μητέρας του, της Άγαρ. Ο απόστολος λέει: «Αλλά καθώς τότε ο κατά σάρκα γεννηθείς edίωκε τον κατά πνεύμα, ούτω και τώρα. Αλλά τι λέγει η γραφή; Έκβαλε την δούλην και τον υιόν αυτής· διότι δεν θέλει κληρονομήσει

ο υιός της δούλης μετά του υιού της ελευθέρας. Λοιπόν, αδελφοί, δεν είμεθα της δούλης τέκνα, αλλά της ελευθέρας.» —Γαλ. 4:29-31· Γέν. 21:9,10

ΜΙΑ ΞΕΧΩΡΙΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Ο Ισαάκ γεννήθηκε κάτω από εξαιρετικές συνθήκες. Ήταν ένα ειδικό δημιούργημα της δύναμης του Θεού στη μήτρα της Σάρας. Ο Παύλος ξεκαθαρίζει ότι το ίδιο πρέπει να συμβεί και με τον πνευματικό Ισαάκ. Αυτή η πνευματική τάξη τόσο των Ιουδαίων όσο και των Εθνικών, με τον Χριστό Ιησού ως κεφαλή, γεννιέται από τη δύναμη του Θεού. (Γαλ. 3:28) Μια σαφώς «νέα κτίση» γαλουχείται και αναπτύσσεται μέσα στην προστατευτική μήτρα της Διαθήκης της Σάρας. (Β' Κορινθίους 5:17) Έχοντας αναστηθεί στην πρώτη ανάσταση, πρώτα η κεφαλή, ο Κύριός μας Ιησούς, και έπειτα τα πιστά μέλη του «σώματος» του, το ολοκληρωμένο πνευματικό σπέρμα θα ευλογήσει όλη την ανθρωπότητα κατά τη διάρκεια της Μεσσιανικής βασιλείας του Χριστού. (Α' Κορινθίους 12:12,27· Κολ. 1:18· Αποκ. 20:6) Ο Παύλος δηλώνει το θέμα ως εξής: ο Θεός «πάντα υπέταξεν υπό τους πόδας αυτού, και έδωκεν αυτόν κεφαλήν υπεράνω πάντων εις την εκκλησίαν, ήτις είναι το σώμα αυτού, το πλήρωμα του τα πάντα εν πάσι πληρούντος». —Εφεσ. 1:22,23

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ

Η μεγαλύτερη τάξη του Ισαάκ πρόκειται να είναι ένα συλλογικό, πνευματικό σπέρμα που αποτελείται όχι μόνο από Εβραίους αλλά και από εκείνους από όλα τα έθνη που έχουν την πίστη του Αβραάμ. Αυτοί οι γεννημένοι από το πνεύμα αδελφοί εν Χριστώ είναι ο υπεσχεμένος καρπός μιας συμβολικής μήτρας—της Διαθήκης της ελευθερίας της Σάρρας. Μέσα σε αυτή τη

συμβολική μήτρα θα γεννηθεί ο Χριστός, κεφαλή και σώμα, για να ευλογήσουν όλες τις οικογένειες της γης με μια «Καινή Διαθήκη». (Ιερ. 31:31-34) Αυτό μπορεί να αντιπροσωπεύεται καλά από την τρίτη σύζυγο του Αβραάμ, την Χετούρα, υποδεικνύοντας μια διαθήκη που θα μεσολαβηθεί μεταξύ όλης της ανθρωπότητας κατά τη διάρκεια των χιλίων ετών της μεσσιανικής βασιλείας. — Εβρ. 12:24

Η Αβρααμική Διαθήκη-«ομπρέλα» παρέχει την υπόσχεση της ευλογίας όλων των εθνών της γης από αυτό το πνευματικό σπέρμα μόλις αυτό γεννηθεί από το χαρακτηριστικό της Διαθήκης της Σάρρας. Όλα όσα αφορούσαν τον Ισαάκ, ως το παιδί της υπόσχεσης, εξαρτώνταν από την πίστη της Σάρρας ότι ήταν δυνατό για τον Θεό να κάνει αυτό που υποσχέθηκε. Ομοίως, ο μεγάλος Ισαάκ (η κεφαλή και το σώμα του Χριστού), που συλλήφθηκε και γεννήθηκε κατά τη διάρκεια της παρούσας χριστιανικής εποχής, θα παραδοθεί μέσω της πίστης προς αιώνιο όφελος όλων. — Εφεσ. 2:6-9· Α΄ Ιωάννου 5:4

«Μακάριος και άγιος, όστις έχει μέρος εις την πρώτην ανάστασιν· επί τούτων ο θάνατος ο δεύτερος δεν έχει εξουσίαν, αλλά θέλουσιν είσθαι ιερείς του Θεού και του Χριστού και θέλουσι βασιλεύσει μετ' αυτού χίλια έτη.» (Αποκ. 20:6) «10 Διότι αύτη είναι η διαθήκη, την οποίαν θέλω κάμει προς τον οίκον του Ισραήλ μετά τας ημέρας εκείνας, λέγει Κύριος· Θέλω δώσει τους νόμους μου εις την διάνοιαν αυτών, και θέλω γράψει αυτούς επί της καρδιάς αυτών, και θέλω είσθαι εις αυτούς Θεός, και αυτοί θέλουσιν είσθαι εις εμέ λαός. 11 Και δεν θέλουσι διδάσκει έκαστος τον πλησίον αυτού και έκαστος τον αδελφόν αυτού, λέγων· Γνώρισον τον Κύριον· διότι πάντες θέλουσι με γνωρίζει από μικρού έως μεγάλου αυτών.» — Εβρ. 8:10,11